

Tillæg til miljøgodkendelse
af svinebruget
Katsigvej 46
9900 Frederikshavn

§ 12,3
*Lovbekg. nr. 1486 af 4. december
2009 om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug*

*Dato for gyldighed
8. januar 2016*

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ikke teknisk resumé	3
1.2 Offentlighed og høringer	3
2 Generelle forhold	4
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen.....	4
2.2 Tidligere afgørelser efter husdyrloven.....	4
2.3 Meddelelsespligt – arealer, ejerforhold	4
2.4 Gyldighed	4
2.5 Retsbeskyttelse	4
2.6 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	4
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	5
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv.....	5
3.2 Placering i landskabet	5
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	5
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	5
4.2 Fodring	5
4.3 Energi- og vandforbrug	5
4.4 Spildevand herunder regnvand	5
4.5 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	5
4.6 Driftsforstyrrelser eller uheld	5
5 Gødningsproduktion og -håndtering	6
5.1 Gødningstyper og mængder	6
5.2 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning	6
6 Forurening og gener fra husdyrbruget.....	6
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget.....	6
6.2 Lugt	6
6.3 Fluer og skadedyr	6
6.4 Transport.....	6

6.5	Støj, støv og lys.....	6
7	Påvirkning fra arealerne.....	7
7.1	Udbringningsarealerne.....	7
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb.....	7
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	8
7.4	Kvælstof til grundvand.....	12
7.5	Påvirkning af natur, Natura 2000 samt Bilag IV arter.....	13
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	15
	Bilag 1 – Arealoversigt.....	16
	Bilag 2 – Notat om grundvandssædskifter.....	19
	Bilag 3 – Høringssvar fra Hjørring Kommune.....	20

DATABLAD

Titel:	§ 12,3 Tillæg til den gældende miljøgodkendelse af 30. juni 2010
Dato for tillæg:	8. januar 2016
J.nr.	15/17594. GEO-2015-21924
IT-ansøgning	Skema Id 78279 (hovedansøgning) Skema Id 80673 (fiktiv ansøgning)
CVR-nr:	63730610
Ejendomsnummer:	813-38471
Adresse:	Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn
Ansøger:	I/S Holger & Rolf Hansen, c/o Skærumhede, Katsigvej 50, 9900 Frederikshavn
Konsulent:	Karoline Holst, LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev - via mail: kho@landbonord.dk
Kommunens sagsbehandler:	Anne Marie Henriksen
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus Allé 100 9900 Frederikshavn tlf. +45 9845 5000 tf@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

I/S Holger og Rolf Hansen, c/o Skærumhede, Katsigvej 50, 9900 Frederikshavn har søgt om tillæg til den gældende miljøgodkendelse for ejendommen Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn. Der er søgt om nedenstående projekt:

- Udvidelse af areal til udbringning af husdyrgødning med 53,67 ha til fremover i alt 284,22 ha
- Udbringning af i alt 392,43 DE husdyrgødning på det samlede areal svarende til et gennemsnitlig dyretryk på 1,38 DE/ha

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med ID nr 78279 - første gang den 29. maj 2015.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af udbringningsarealet på Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

VILKÅR OM, AT AREALERNE SKAL DRIVES ENTEN MED 4 % EKSTRA EFTERAFGRØDDE ELLER MED SÆDSKIFTET G4 I EN RÆKKE KONKRETE MARKER (VILKÅR A OG B)

1.2 OFFENTLIGHED OG HØRINGER

Jævnfør husdyrlovens § 56, stk. 2 kan nabohøring efter husdyrlovens § 56, stk. 1 undlades hvis det ansøgte efter kommunalbestyrelsens skøn er af underordnet betydning for naboerne. I den konkrete sag er der alene tale om inddragelse af nye arealer i miljøgodkendelsen. Der er således ingen ændringer i størrelse eller sammensætning af husdyrproduktionen eller i tekniske anlæg på ejendommen i øvrigt. De nye arealer ligger over 1,2 km fra selve ejendommen. På den baggrund vurderes det ansøgte, at være af underordnet betydning for naboerne.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 18. december 2015 sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent. Der var frist til afgivelse af bemærkninger frem til den 7. januar 2016. Der kom ingen bemærkninger i forbindelse med denne høring.

¹ Lovbekg. nr. 1486 af 04-12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Tillægget omfatter de udbringningsarealer der fremgår af godkendelsen.

Udbringningsarealerne skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. markplan, gødningsplan og kortbilag.

2.2 TIDLIGERE AFGØRELSER EFTER HUSDYRLOVEN

Der er tidligere meddelt følgende afgørelser efter husdyrloven til husdyrbruget:

- Miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12, 2 af 30. juni 2010

Godkendelsen af 30. juni 2010 er fortsat gældende og opretholdes uændret.

I forbindelse med nærværende miljøgodkendelse er der i forhold til en række miljøpåvirkninger (herunder udvaskning af kvælstof) foretaget en samlet vurdering af samtlige ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007. Dette er i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesloven.

2.3 MEDDELELSESPLIGT – AREALER, EJERFORHOLD

Udskiftning af arealer der er omfattet af denne godkendelse skal anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest d. 1. august forud for det kommende dyrkningsår.

2.4 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

2.5 RETSBESKYTTELSE

Nye vilkår der meddeles med dette tillæg er omfattet af 8 års retsbeskyttelse. Vær opmærksom på, at den gældende miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse fra meddelelsen i juni 2010. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.6 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år fra meddelelsen af godkendelse af 30. juni 2010 – det vil sige i juni 2018.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.2 FODRING

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.4 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.5 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KE- MIKALIER

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

4.6 DRIFTSFORSTYRELSELER ELLER UHELD

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

I nedenstående tabel 1 ses en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion. Der udbringes i gennemsnit 1,38 DE/ha på udbringningsarealerne.

TABEL 1 PRODUCERET, MODTAGET OG AFSAT HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle – Katsigvej 46	23.646	5.564	239,13
Ajle – Katsigvej 46	183	10	2,44
Fast gødning – Katsigvej 46	100	67	1,26
Svinegylle fra anden ejendom på samme bedrift	15.629	3.895	149,6
I alt til udbringning	39.558	9.535	392,43

5.2 OPBEVARING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.2 LUGT

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.4 TRANSPORT

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

6.5 STØJ, STØV OG LYS

Der er ingen ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 30. juni 2010.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

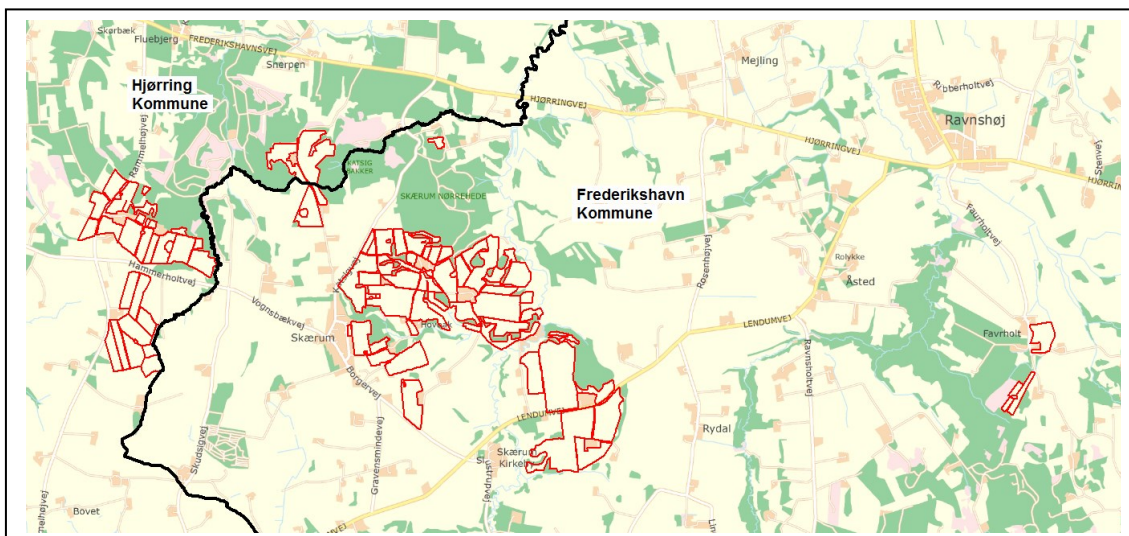
Nedenstående tabel 2 viser hvordan bedriftens ejede og forpagtede areal ligger i forhold til nitratfølsomme kvælstoffølsomme områder:

TABEL 2 OVERSIGT OVER AREALER

Areal	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I område med stigende dyretryk (overfladevand)
Ejet og forpagtet areal	284,22	56,06	43,86

En række af arealerne svarende til godt 84 ha ligger i Hjørring Kommune og der er derfor foretaget høring i denne kommune. Høringssvarets konklusioner er indarbejdet i nedenstående vurdering af arealerne. Høringssvaret kan ses i sin helhed i bilag 3.

Ejendommens husdyrgødning udbringes på de arealer, som fremgår af figur 1. Der udbringes med et husdyrtryk på maks. 1,38 DE/ha. Arealerne er i IT-ansøgningen markeret som ikke-drænede. Kommunen har ikke undersøgt dette nærmere. Idet arealerne ikke ligger i opland til Natura 2000-område der er overbelastet med fosfor, vurderes det, at det er uden betydning for sagens behandling hvorvidt arealerne er drænet eller ej.

FIGUR 1 UDBRINGNINGSAREALER

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af udbringningsarealerne.

Der er ikke nogen af de nye udbringningsarealer der er stærkt skrånende arealer ned mod vandløb. De "gamle" arealer er tidligere vurderet i forbindelse med den gældende miljøgodkendelse for ejendommen. Kommunen vurderer, at der med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af flydende husdyrgødning på skrånende arealer kombineret med lovgivningens generelle krav om dyrkningsfri bræmmer mod vandløb, ikke er forøget risiko for overfladeafstrømning til vandløb.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

Udbringingsarealerne ligger ikke i oplande, der afvander til kvælstofsårbare Natura 2000-områder der er udlagt som nitratklasse 1, 2 eller 3. Ligeledes er der ingen af arealerne, der ligger i opland til Natura 2000-områder der er overbelastet med fosfor (fosforklasse I, II eller III) i henhold til Danmarks arealinformation. Der er derfor som udgangspunkt ikke restriktioner i forhold til udbringning af kvælstof og fosfor med husdyrgødning på arealerne.

Arealerne i Frederikshavn Kommune afvander til Elling Å, der har udløb i Natura 2000-område nr. 4 Hirsholmene, havet vest herfor og Ellinge Å's udløb (Kattegat). Frederikshavn Kommune foretager vurderingen i forhold til **Kattegat**.

Arealerne i Hjørring Kommune afvander til Uggerby Å, der har udløb i Natura 2000 område nr. 1 Skagens gren og Skagerak. Hjørring Kommune foretager vurderingen i forhold til **Skagerak** (vedlagt som bilag).

Miljøstyrelsen har opstillet en række afskæringskriterier for, hvornår at projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Herunder at

1. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug maksimalt må udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)
2. Dyretrykket i det aktuelle opland ikke må have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Vurdering i forhold til Kattegat

På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat. Der er derfor foretaget en samlet vurdering af projektets påvirkning af samtlige marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000-områder i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, terner og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. En forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Ændringer i næringsstofindholdet kan desuden ændre artssammensætningen, størrelse og udbredelse af bundflora og –fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget. Miljømålet for Nordlige Kattegat er opfyldt når vandområdet mindst er i god tilstand.

Det fremgår af Vandplan 2009-2015², at den hidtil gennemførte vandmiljøindsats her reduceret udlodningen af næringsstoffer fra land. Dette har gennem 1990'erne og fremefter medført faldende koncentrationer af kvælstof, fosfor og til dels klorofyl i kystvandene. På trods af disse forbedringer er miljøtilstanden i det Nordlige Kattegat fortsat ikke god vurderet ud fra den nuværende tilstand af ålegræssets dybdegrænse. Kvælstofpåvirkningen synes at være den primære udslagsgivende faktor for den manglende opfyldelse af miljømålet. Påvirkningen med fosfor er under fortsat vurdering, men menes ifølge Vandplanen at have en mindre betydende rolle i de åbne farvande.

Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

² Vandplan 2010-2015. Nordlige Kattegat og Skagerak. Hovedvandopland 1.1, Vanddistrikt: Jylland og Fyn. Miljøministeriet, Naturstyrelsen, 2014

Påvirkning fra projektet i sig selv (afskæringskriteriets punkt 1) til Kattegat

Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Frederikshavn Kommune, at næringsstoffudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på ca. 3.270 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerak ud fra oplandets størrelse, bliver udledningen til det Nordlige Kattegat ca. 1.700 tons N/år.

Den del af nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt, der stammer fra husdyrgødning er gennem IT-ansøgningen og Farm-N beregnet til 4,8 kg N/ha. Ud af det samlede areal på 284,31 ha ligger der 240,47 ha i opland til Kattegat. Reduktionspotentialet i dette område er på gennemsnitslig 87,5 %. Det ansøgte giver dermed anledning til en samlet påvirkning af Kattegat med 144 kg N/år hvilket udgør langt under 1 % af den samlede N-påvirkning til Kattegat.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter (afskæringskriteriets punkt 2) til Kattegat

Med hensyn til udvikling i dyretrykket i opland til det nordlige Kattegat, er der i perioden fra 2007 til 2014 sket en reduktion i det samlede antal DE fra 74.712 til 71.178 DE³.

Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres. Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5-10%⁴. Lineær regression viser et sikkert fald i antallet af DE i oplandet med en forklaringsgrad (r^2) på mere end 0,5.

Udviklingen i antallet af dyreenheder afspejler den strukturudvikling der er sket indenfor husdyrproduktionen gennem en længere årrække. Samtidig med, at der sker nyetableringer og udvidelser af husdyrbrug, er der således husdyrbrug der reducerer produktionen eller lukker helt ned.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunens egne oplysninger om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det i CHR registrerede fald i antallet af DE stemmer overens med kommunens erfaringer i forbindelse med tilsyn m.v..

Idet der er tale om et stort opland (> 1.000 ha) og et stort antal DE (> 10.000 DE) i oplandet vurderer Frederikshavn Kommune, at der ikke er grund til at supplere med lokal viden omkring udviklingen i

³ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

⁴ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen Erhverv. Notat af 14. marts 2011

dyrehold i oplandet. Kommunen mangler desuden en sikker opgørelsesmetode til indmelding af reducerede og/eller lukkede brug.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Vurdering i forhold til Skagerak (Hjørring Kommune)

Vurderingen er, at bidraget med kvælstof til Skagerak fra den ansøgte bedrift i sig selv ligger langt under det afskæringskriterium, som Miljøstyrelsen fastsætter som grænsen for væsentlighed.

Husdyrtrykket i oplandet til Skagerrak har været stigende i perioden 2007 til 2014. Kravet til udvaskningen fra de arealer der ligger i opland til Skagerak er derfor, at udvaskningen ikke må overstige en udvaskning svarende til planteavlbrug. Idet det ikke er alle bedriftens arealer der ligger i opland med krav til udvaskning svarende til planteavl skal der laves en vægtet beregning på bedriftsniveau.

Den vægtede maksimale udvaskning på bedriftsniveau er 58,0 kg N/ha. Den beregnede udvaskning fra bedriftens arealer er på 57,7 kg N/ha. Kravet er dermed overholdt. Der stilles vilkår i forhold til de forudsætninger der medfører at kravet kan overholdes.

I den konkrete sag er der indsendt to forskellige scenarier for vurdering af kvælstofudvaskningen.

Scenarie I er beregnet i IT-skema 80673, version 5. Beregningen er baseret på etablering af 4 % ekstra efterafgrøder på alle bedriftens udbringningsarealer (i alt 284,33 ha). De 4 % efterafgrøder er udover plantedirektoratets generelle krav om efterafgrøder. Scenarie I overholder kravet til vægtet maksimal udvaskning fra bedriftens arealer i forhold til overfladevand.

Scenarie II er beregnet i IT-skema 79279, version 7. Beregningen er baseret på anvendelse af sædskiftet G4 i en række marker (se figur 2). Scenarie II overholder kravet til vægtet maksimal udvaskning fra bedriftens arealer i forhold til overfladevand.

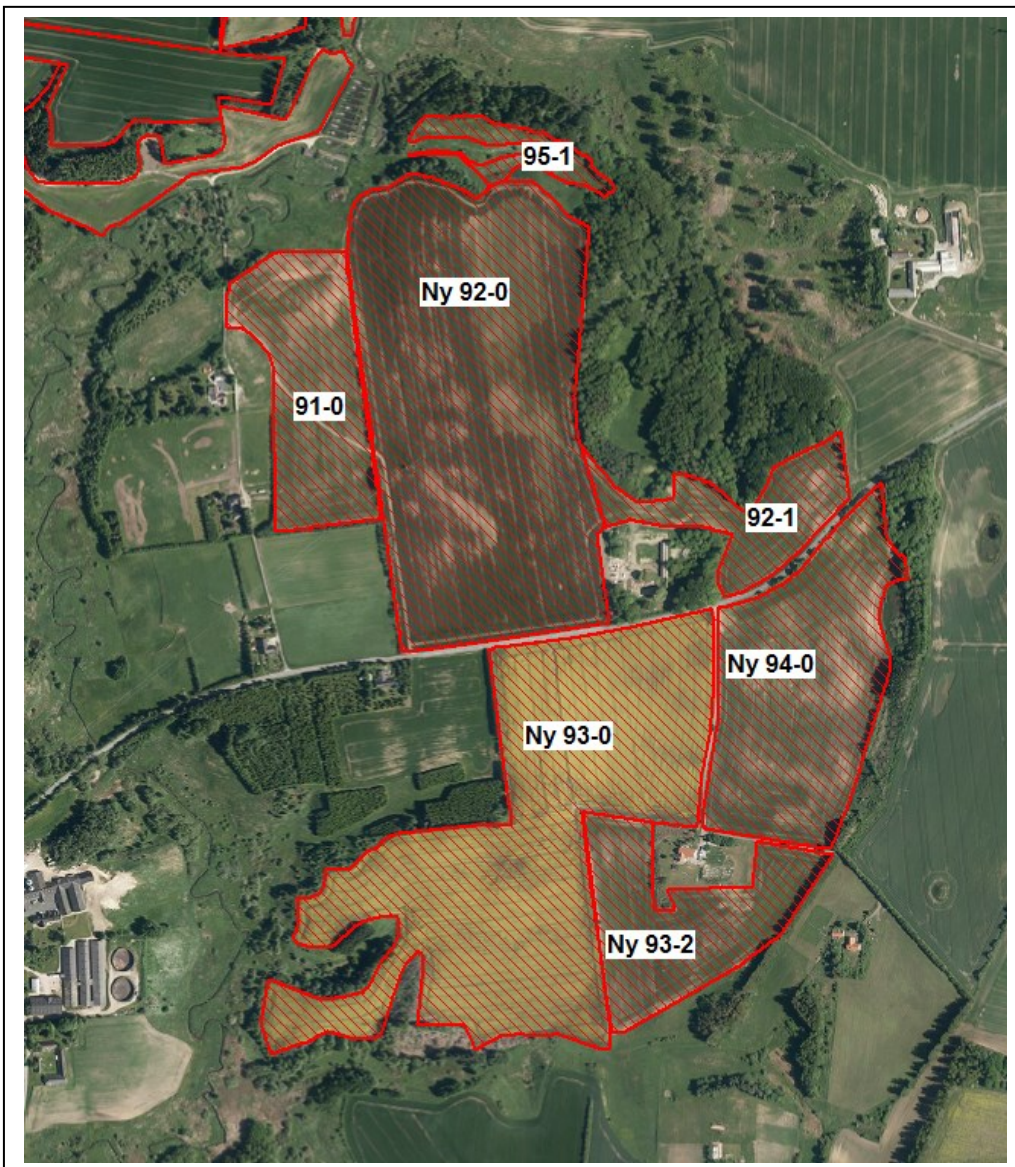
På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår til driften af bedriftens arealer:

ENTEN

- A. Der skal på ejendommens udbringningsarealer etableres min. 4 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og N-gødsning

ELLER

- B. Udbringningsarealerne Ny 92-0, Ny 93-0, Ny 93-2, Ny 94-0, 91-0, 95-1 og 92-1 skal dyrkes med sædskiftet G4 med 40 % miljøgræs. Sædskiftenotat er vedlagt som bilag 2 og markerne fremgår af figur 2
- C. Ovenstående skal kunne dokumenteres ved mark- og gødningsplaner i forbindelse med tilsyn og i øvrigt på tilsynsmyndighedens forlangende

FIGUR 2 AREALER DER SKAL DRIVES MED SÆDSKIFTET G4 HVIS DET ER DENNE LØS-
NING DER VÆLGES (SKRAVEREDE AREALER)

Vurdering i forhold til fosfor til overfladevand (Kattegat og Skagerak)

Som tidligere nævnt, er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000-område (fosforklasse I, II eller III). Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer for fosfor er målrettet fosforoverskuddet og sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for fosforbelastning. Vandplanernes indsats i forhold til fosfor er særligt målrettet de direkte tab fra dyrkningsfladen til vandområderne og der er således ikke i vandplanerne fastsat krav til fosforoverskud på landbrugsarealerne. Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerak er påvirkningen af disse vandområder med fosfor fortsat under vurdering, men fosfor menes at have en mindre betydende rolle i de åbne farvande.

Med hensyn til fosfor, kan der ud fra retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning samt ansøgningens konkrete tal, beregnes en worst case påvirkning fra husdyrbruget på 17,4 kg P. Forudsætningen herfor er et fosforoverskud på arealerne på 15,3 kg P/ha svarende til en forøgelse af jordens fosforindhold på 6,12 % i godkendelsesperioden (8 år), et udbringningsareal på 284 ha og en worst case udvaskning på 1 kg P/ha. Med udgangspunkt i vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerak

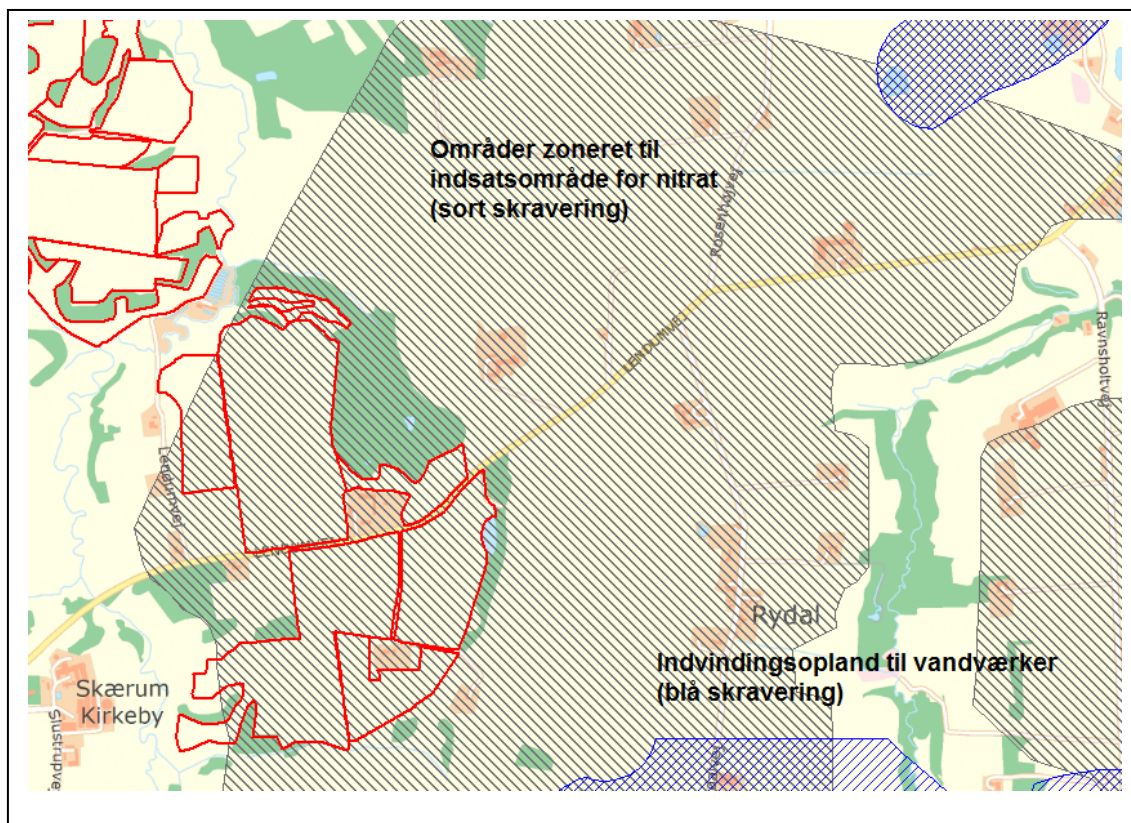
er den samlede fosforafstrømning til området ca. 134 tons P/år. Det betyder, at husdyrbrugets del af påvirkningen svarer til % af den samlede påvirkning. Som for nitrat vurderes det, at en fosforpåvirkning med under 1 henholdsvis 5 % af den samlede påvirkning ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder.

Der er endvidere foretaget en landskabelig risikovurdering for at afklare transportveje for fosfor fra mark til vandløb og videre til de marine områder. Der er ingen af udbringningsarealerne der er stærkt skrånende mod vandløb og det vurderes på den baggrund, at risikoen for overfladetab af fosfor fra arealerne er begrænset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan give anledning til væsentlig kvælstof- eller fosforpåvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDTVAND

Der er i alt 56 ha udbringningsareal, hvor der er foretaget zonerings, men hvor der er ikke udarbejdet indsatsplan. De pågældende arealer ligger i område der er udlagt til indsatsområde for nitrat. Området er ikke i indvindingsopland til vandværk. Overlap mellem udbringningsarealer og områder udlagt til indsatsområde for nitrat samt indvindingsoplande fremgår af figur 3.

FIGUR 3 NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER

I henhold til bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug kan der i nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der er foretaget zonerings, men hvor der ikke er udarbejdet indsatsplan efter kommunens konkrete vurdering fastsættes vilkår til beskyttelse af grundvandet. Sådanne vilkår skal fastsættes i overensstemmelse med bilag 4 til Bekendtgørelse om tilladelse og

godkendelse m.v. af husdyrbrug således, at der i området ikke må være nogen merbelastning i form af nitrat fra rodzonen, når udvaskningen overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift.

I den konkrete sag er der indsendt to forskellige scenarier for vurdering af kvælstofudvaskningen.

Scenarie I er beregnet i IT-skema 80673, version 5. Beregningen er baseret på etablering af 4 % ekstra efterafgrøder på alle bedriftens udbringningsarealer (i alt 284,33 ha). De 4 % efterafgrøder er udover plantedirektoratets generelle krav om efterafgrøder. Scenarie I overholder kravet om at der ikke må være en stigning i nitratudvaskning fra udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsområde.

Scenarie II er beregnet i IT-skema 79279, version 7. Beregningen er baseret på anvendelse af sædskiftet G4 i en række marker (se figur 2). Scenarie I overholder kravet om at der ikke må være en stigning i nitratudvaskning fra udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsområde.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion, med de stillede vilkår (vilkår 1 og 2), ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

7.5 PÅVIRKNING AF NATUR, NATURA 2000 SAMT BILAG IV ARTER

Vurderingen i forhold til natur forholder sig alene til de arealer der er nye i forhold til den gældende miljøgodkendelse fra 2010. Ejendommens nye udbringningsarealer ved Lendumvej ligger i et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Der er ingen udbringningsarealer indenfor fredninger.

De nye udbringningsarealer beliggende ved Lendumvej ligger indenfor en økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

Der er ingen udbringningsarealer i, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne. Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det ansøgte projekt.

Natura 2000-områder, habitatdirektivet og bilag IV-arter

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 8 Åsted Ådal, som ligger 1,9 km vest for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune, at belastningen fra udbringningsarealerne ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: spidssnudet frø, markfirben, odder, dværgflagermus og gul stenbræk.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Beskyttede diger og fortidsminder

Vær opmærksom på et beskyttet dige i den sydlige del af mark 94-0. Der er overlap mellem den 100 meters beskyttelseslinje fra en beskyttet rundhøj vest for mark 93-0 og øst for mark 94-0.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område.

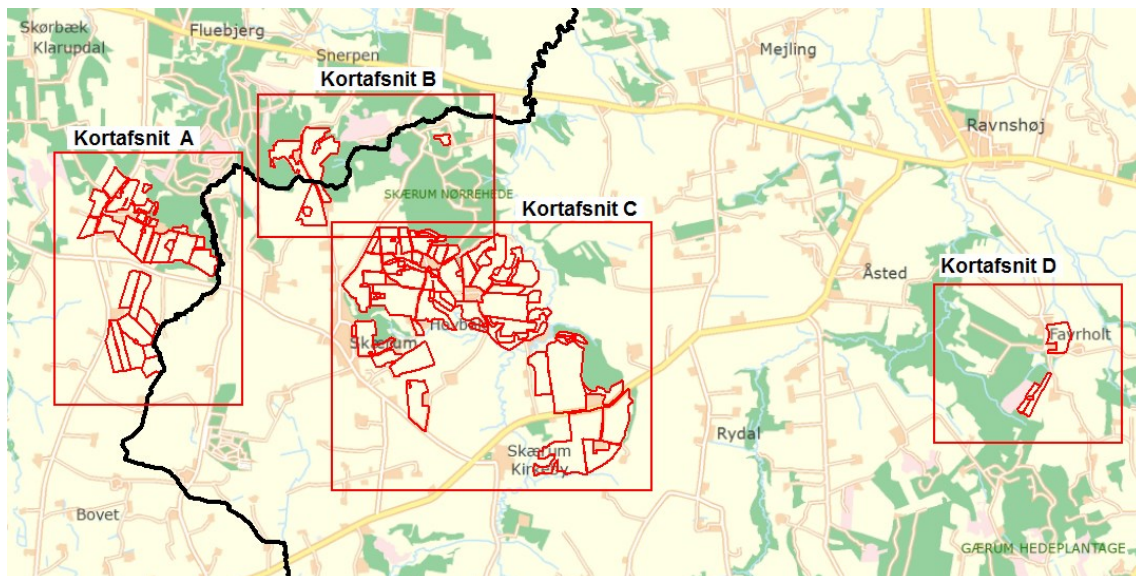
8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Kommunen skal i medfør af husdyrgodkendelsesloven sikre, at det ansøgte projekt anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

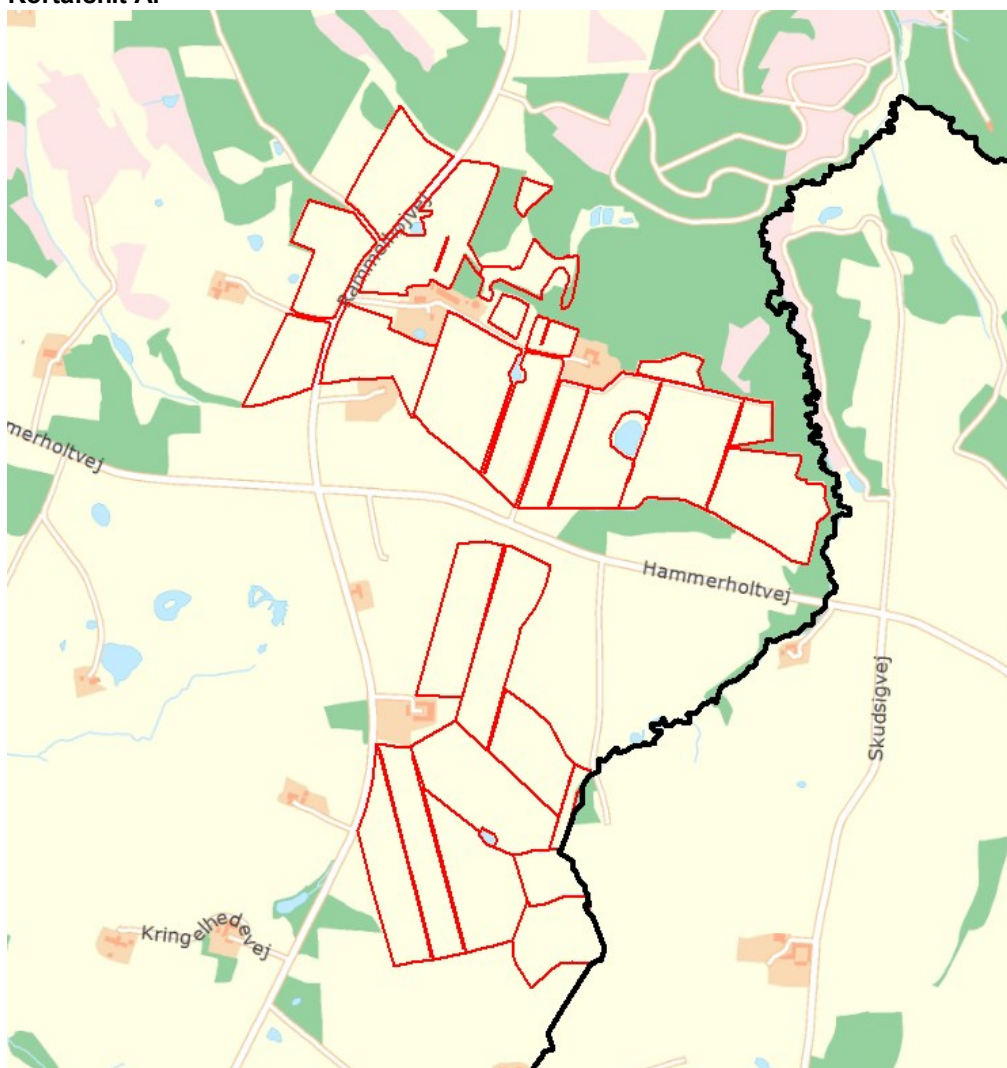
I dette tillæg indgår der nye arealer og BAT skal alene vurderes i forhold til anvendelsen af disse arealer. Miljøstyrelsen har ikke fastlagt vejledende standardvilkår for udbringning af husdyrgødning. BREF-dokumentet har en række anbefalinger i forhold til udbringning af husdyrgødning. I Danmark er BREF-dokumentets anbefalinger udmøntet i generelle regler for håndtering og udbringning af husdyrgødning i medfør af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrbrugsloven er overholdt.

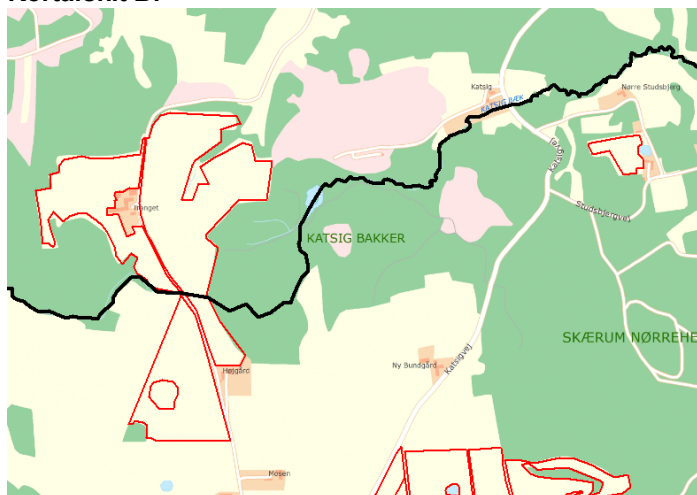
BILAG 1 – AREALOVERSIGT

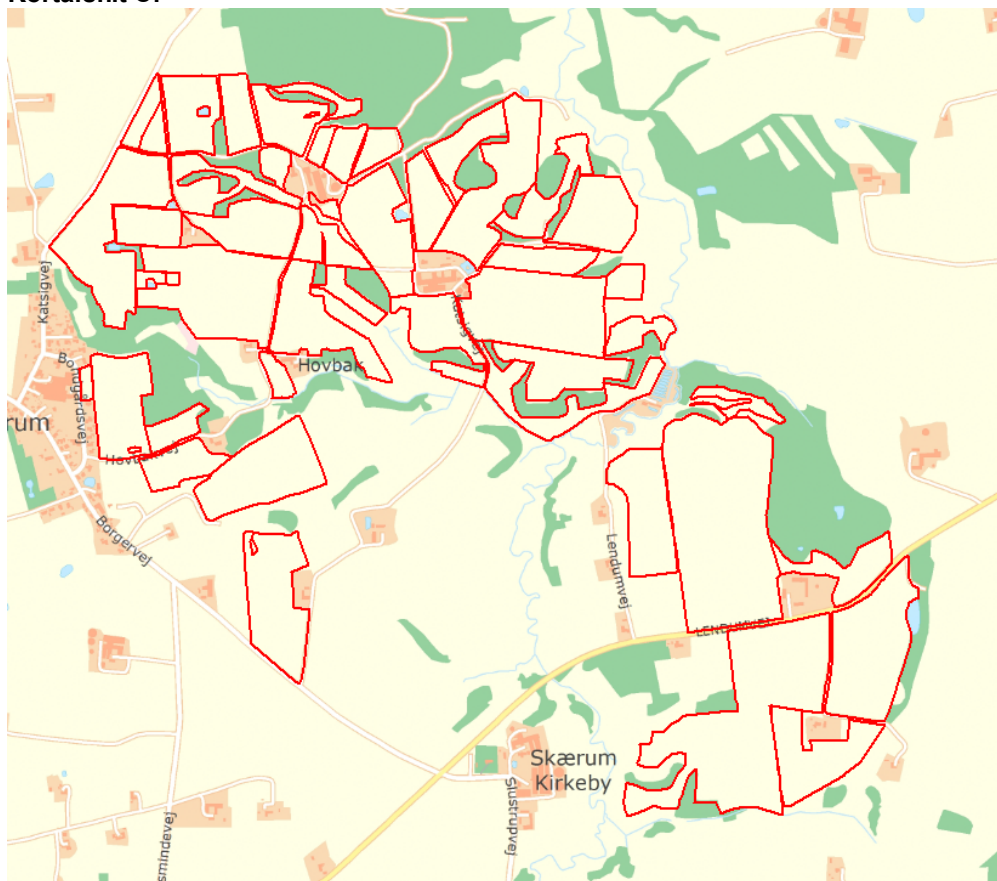
Kortafsnit A:

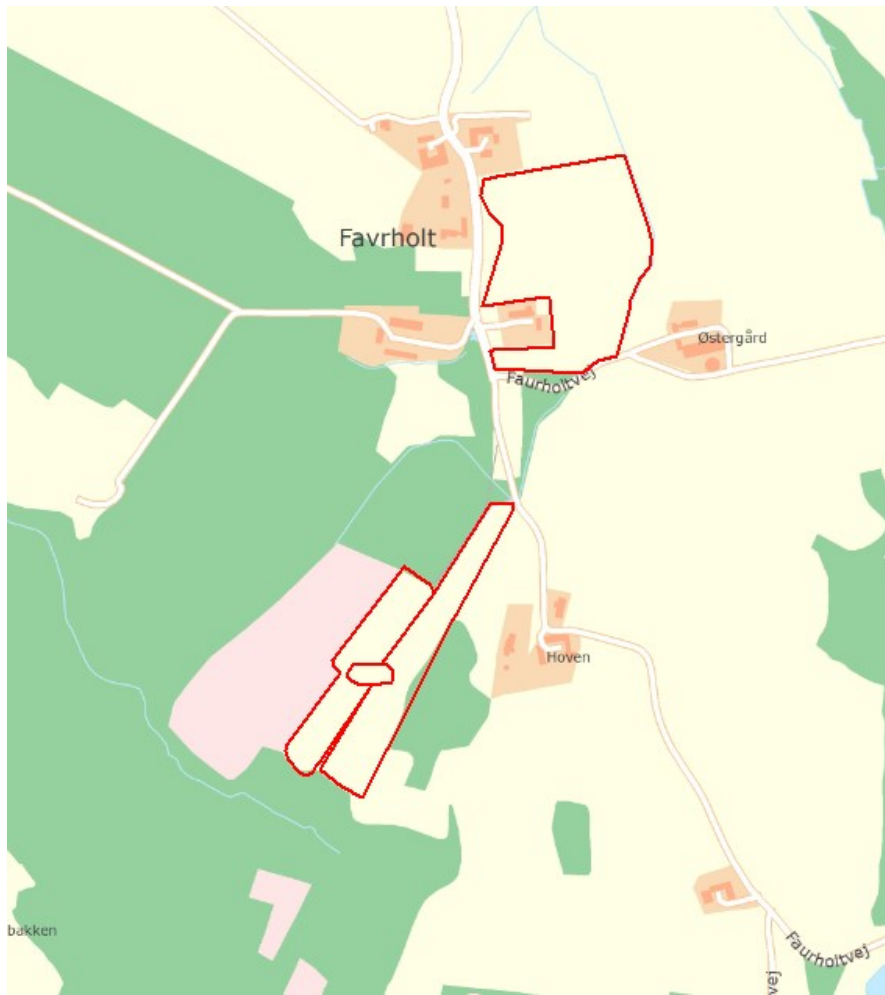
Kortafsnit B:

Kortafsnit C:

Kortafsnit D:

BILAG 2 – NOTAT OM GRUNDTVANDSSÆDSKIFTER

Nr.	Grundvandssædskifte	Andel af sædskifte med miljøgræs	Index
G1	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 10 % miljøgræs	< 15 %	104
G2	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 20 % miljøgræs	15-25 %	99
G3	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 30 % miljøgræs	25-35 %	95
G4	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 40 % miljøgræs	35-45 %	93
G5	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 50 % miljøgræs	45-55 %	87
G6	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 60 % miljøgræs	55-65 %	83
G7	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 70 % miljøgræs	65-75 %	80
G8	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 80 % miljøgræs	75-85 %	75
G9	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 90 % miljøgræs	85-95 %	70
G10	Alle afgrøder undtagen bælgplanter og med 100 % miljøgræs	> 95 %	65

Grundvandssædskifter

Grundvandssædskifterne består af korn med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Der er desuden følgende krav til "Miljøgræs":

- Der skal hvert dyrkningsår etableres mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte.
- Tilsynsmyndigheden (kommunen) skal hvert år kunne konstatere et tæt græsdække på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- Det er ansøgers ansvar, at etableringen er vellykket.
- Der accepteres kun udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafrøden, dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd accepteres ikke.
- Der er ingen krav til græsart.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.

Der skal i miljøgodkendelsen eller tilladelsen stilles krav om den valgte procentdel "miljøgræs" og de nævnte krav til etablering og drift. Der skal desuden stilles vilkår om, at sædskiftet ikke må indeholde bælgplanter. Såfremt grundvandssædskifterne er målrettet grundvandsbeskyttelsen skal der foretages en konkret vurdering, således at marker der påvirker samme grundvandsmagasin kan vurderes samlet i forhold til overholdelse af den valgte procentdel "miljøgræs". Marker der påvirker forskellige grundvandsmagasin kan derimod ikke vurderes samlet. Det bør angives præcist i de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, hvilke marker der kan vurderes samlet.

BILAG 3 – HØRINGSSVAR FRA HJØRRING KOMMUNE

Hjørring Kommune har vurderet ansøgningen om miljøgodkendelse på Katsigvej 46, 9900 Frederikshavn, for de arealer, der er beliggende i Hjørring kommune.

Nedenfor er Hjørring Kommunes vurderinger opdelt i tre afsnit: **Natur**, **Grundvand** og **Overfladevand**.

Natur

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁵.

Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁷. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne⁸.

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på bilag 10 rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåret kvælstof fra danske landbrugsejendomme".

Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde nr. 215), der ligger omkring 1,4 km vest for udbringningsarealerne. Der vil derfor ikke være en målbar ammoniakbelastning fra udbringningsarealerne i kanten af habitatområdet.

Øvrig beskyttet natur

Udbringningsarealerne støder flere steder op til ammoniakfølsomme naturområder (Fig. 1). Disse områder kan indeholde yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, så som Spidssnudet frø, Løgfrø, Strandtudse, Stor vandsalamander, Markfirben, Odder og arter af Flagermus.

⁵ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁸ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

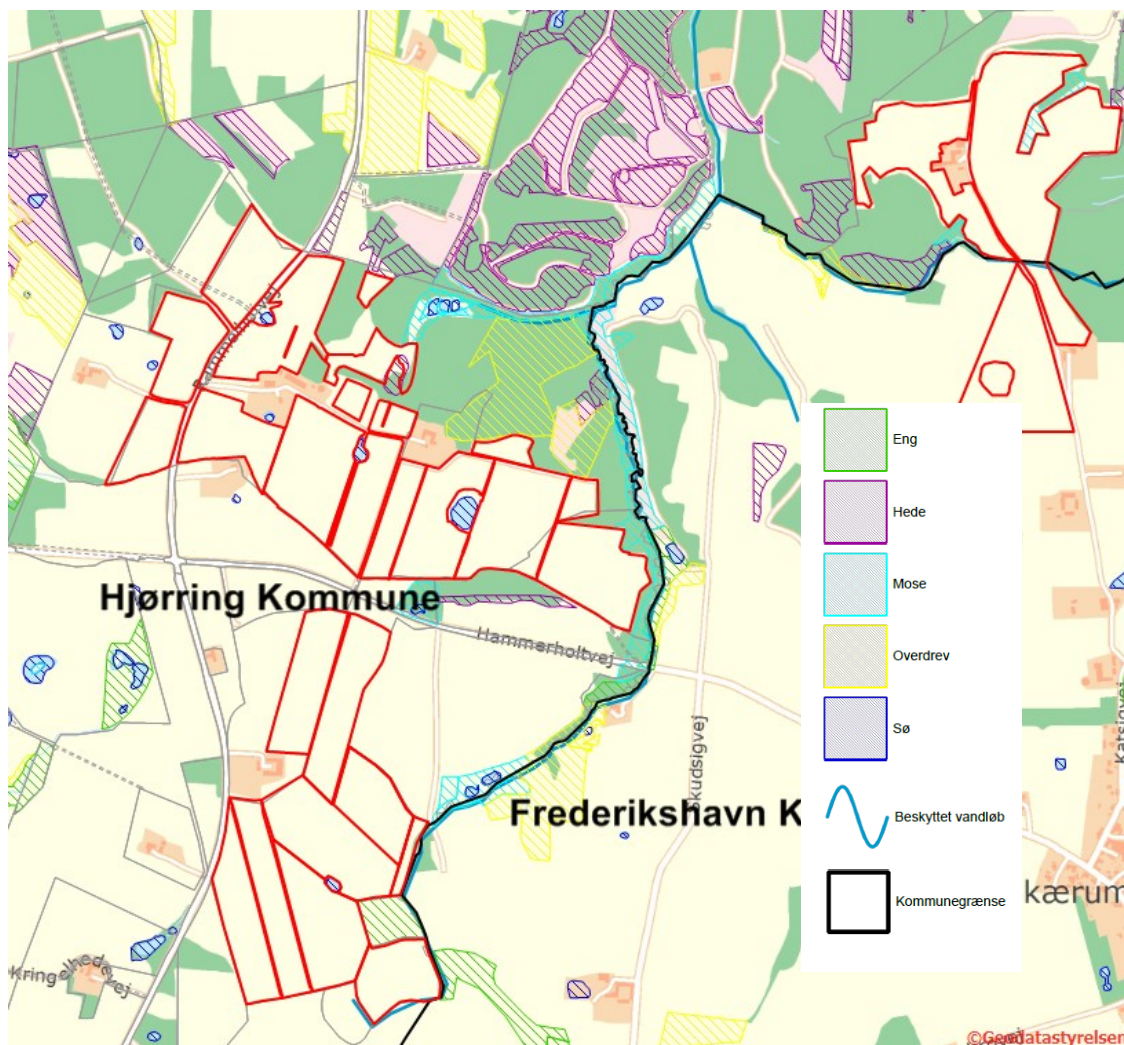

Fig 1: udbringningsarealer i forhold til natur.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år – uanset typen af husdyrgødning før og efter og uanset dyretryk før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende § 3 beskyttede områder og dermed heller ikke beskadige yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luffoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitrutfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

Overfladevand

Udspretningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander til det Nordlige Kattegat og Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak. Den detaljerede vurdering ses i 0.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. Det nordlige Kattegat omfatter flere habitatområder.

Vurderingen er, at bidraget med kvælstof og fosfor fra den ansøgte bedrift i sig selv ligger langt under det afskæringskriterium, som Miljøstyrelsen fastsætter som grænsen for væsentlighed.

Husdyrtrykket i oplandet til det Nordlige Kattegat har ikke været stigende i perioden 2007 til 2014.

Husdyrtrykket i oplandet til Skagerrak har været stigende i perioden 2007 til 2014. Det er kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres når beregningen af udvaskning ved på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug er lavere end den vægtet maksimal nitratudvaskning på bedriften.

Den beregnede udvaskning for arealer der afvander til Skagerrak er på 57,6 kg N/ha/år. Den vægtet maksimale udvaskning på bedriften er beregnet til at være 58 kg N/ha/år. Dermed er kravet overholdt

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

På baggrund af habitatvurderingen, er det kommunens vurdering, at projektet ikke medfører en øget påvirkning af området.

Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Udspretningsarealerne i den ansøgte bedrift afvander både til det Nordlige Kattegat og Skagerrak. Vurderingerne nedenfor er derfor opdelt i to afsnit, et for hvert af de to marine områder.

Krav og vurderinger for arealer der afvander til Kattegat

Ca. 55 ha af udbringningsarealerne beliggende i Hjørring Kommune afvander til Nordlige Kattegat. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer på grund af strømforholdene.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager, ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof-/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 % hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Dyretykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Miljøstyrelsen opgørelse over dyretykket for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland der i vandplanen betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). Der kan være tvivl om, hvorvidt vandområdet skal karakteriseres som "et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret". Af hensyn til forsigtighedsprincippet, har Hjørring Kommune valgt, at næringsstoffudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 1.559 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal merudvaskningen⁹ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2014 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 74.712 til 71.178.

Kommunen vurderer, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste år-række sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det ansøgte projekt udleder til Nordlige Kattegat, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Kattegat som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹⁰. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

⁹ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

¹⁰ Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen

Krav og vurderinger for arealer der afvander til Skagerrak

Ca. 28 ha af udbringningsarealer beliggende i Hjørring Kommune afvander til Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de to sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har derfor valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof/fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 %, hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområder", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5 % - grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udrykkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.040 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹¹ fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25, og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2.680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2014 er sket en stigning i det samlede antal DE fra 77.263 til 78.309.

Det er kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres når beregningen af udvaskning ved på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug er lavere end den vægtet maksimal nitratudvaskning på bedriften.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet udvaskningen for arealer der afvander til Skagerrak til 57,6 kg N/ha/år. Den vægtet maksimale udvaskning på bedriften er beregnet til at være 58 kg N/ha/år. Dermed er kravet overholdt

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det ansøgte projekt udleder til Skagerrak, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹². Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

¹¹ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

¹² Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen.